

Sygn. akt I CSK 2827/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w R.

z udziałem R. G.

o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 23 października 2020 r., sygn. akt XII Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności

o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący R. G. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z wadliwego sporządzenia uzasadnienia przez Sąd drugiej instancji i braku ustaleń co do jego sytuacji rodzinnej w kontekście rozkładu życia rodzinnego, jako przesłanki przymusowego leczenia zgodnie z art. 24 i 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, dalej – „u.w.t.p.a.”).

Zgodnie z utrwalonym poglądem, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Uchybienie wymaganiom stawianym uzasadnieniu orzeczenia sądu drugiej instancji może tylko wtedy uzasadniać skargę kasacyjną, a tym bardziej służyć wykazaniu jej oczywistej zasadności, gdy sposób sporządzenia uzasadnienia nie pozwala na poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, niepubl., z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, niepubl., z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, niepubl. i z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15, niepubl. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2013, nr 12, poz. 14). Jakkolwiek

motywy postanowienia Sądu Okręgowego dotyczące sytuacji rodzinnej skarżącego można uznać za zbyt skrótowe, wadliwość ta – w zestawieniu z uzasadnieniem wyroku Sądu Rejonowego i materiałem sprawy – nie uzasadniała przyjęcia, aby zaskarżone orzeczenie nie poddawało się kontroli kasacyjnej. Należy przy tym mieć na względzie, że kontrola ta jest zasadniczo ograniczona do oceny legalności zaskarżonego orzeczenia, a poza jej granicami pozostaje ocena prawidłowości ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy *meriti*. Z tych też przyczyn niedopuszczalne jest odwoływanie się w postępowaniu kasacyjnym do naruszenia art. 233 § 1 lub 2 k.p.c. (art. 398³ § 3 k.p.c.), co w szerokim zakresie czynił skarżący w uzasadnieniu skargi (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl.).

W zakresie, w jakim skarżący akcentował konieczność wystąpienia przesłanki społecznej w postaci powodowania przez osobę uzależnioną od alkoholu rozkładu życia rodzinnego (art. 24 w związku z art. 26 u.w.t.p.a.), racją jest, że przesłanka ta powinna wystąpić na chwilę orzekania (art. 316 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 26 ust. 2 u.w.t.p.a.). Rozkład życia rodzinnego nie następuje jednak w określonej chwili, lecz stopniowo, niejednokrotnie przez dłuższy czas. Sytuacja, w której małżonkowie zamieszkują wspólnie, łożąc na bieżące koszty utrzymania domu, może stanowić argument na rzecz przyjęcia, że rozkład życia rodzinnego – mając na względzie cele ustawy z dnia 26 października 1982 r. – definitywnie nie nastąpił, bez względu na to, iż małżonkowie pozostają w konflikcie i zajmują osobne części domu. W tym stanie rzeczy, przyjęte przez Sąd Okręgowy założenie, że uzależnienie skarżącego powoduje pogłębianie rozkładu życia rodzinnego, a tym samym rozważana przesłanka społeczna została *in casu* spełniona, choć powinno zostać wsparte szerszą argumentacją niż objęta motywami zaskarżonego postanowienia, nie stanowiło podstawy do przyjęcia, że zaskarżone orzeczenie jest nieprawidłowe w stopniu ewidentnym i widocznym już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oceny tej nie zmieniało toczące się postępowanie o separację między skarżącym a jego żoną (art. 61¹ § 1 k.r.o.), zważywszy, że w świetle dokonanych

ustaleń postępowanie to było w toku w chwili wydania zaskarżonego orzeczenia, a tym samym jego wynik nie był przesądzony.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przypominając, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie wyłącznie istnienie przyczyn kasacyjnych, nie wnikając w zasadność podstaw skargi i wypełniających je zarzutów.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

a.s.